

Notitie Literatuurmuseum

Ontvangers: bestuur Literatuurhuis, 5.1.2E

5.1.2E

5.1.2E

Gelieve niet verder te verspreiden aan derden.

1. Voorgeschiedenis

In 2015/2016 heeft een eerste verkenning plaatsgevonden tussen Literatuurhuis (LH), Literatuurmuseum (LM) en Bibliotheek Utrecht (BU) om het Literatuurmuseum zich in Utrecht te laten vestigen. Mogelijkheden om (een deel van) het huidige Literatuurmuseum onder te brengen in Bibliotheek Neude, als potentieel interessant onderdeel van het ondernemingsplan van de bibliotheek, zijn niet onderzocht en niet benut door Bibliotheek Utrecht. De Bibliotheek verwees het Literatuurmuseum naar verhuurder ASR. Het Literatuurmuseum heeft daarop besloten geen nadere stappen te ondernemen om een verhuizing naar Utrecht te onderzoeken. In september 2018 liet de directeur van het Literatuurmuseum aan de directeur van het Literatuurhuis weten opnieuw de mogelijkheden voor een verhuizing naar Utrecht te willen onderzoeken.

2. Drie takken Literatuurmuseum

Goed te weten als achtergrondinfo: Het Literatuurmuseum bestaat feitelijk uit drie takken.

- Archivering: het museum beheert een grote collectie schrijversarchieven bestaande uit manuscripten, paraferalia en eigendommen van (overleden) auteurs.
- Museum voor volwassenen: permanente collectie van items uit het archief, zoals de tropenonderbroek van Slauerhoff en de stofzuiger van Vestdijk.
- Kinderboekenmuseum: museum voor kinderen, druk bezocht door onder andere schoolklassen die op speelse manier kennismaken met de wereld van het kinderboek.

3. Visie op de drie takken van het LM

Het kinderboekenmuseum is de interessantste tak van het museum: dat trekt circa 80.000 bezoekers per jaar. Een verhuizing uit Den Haag naar het centraler gelegen Utrecht zou dat aantal nog kunnen laten groeien. Het heeft een interessante doelgroep (kinderen 5-10 jaar). Samen met het Nijntje Museum (voor kinderen vanaf 3 jaar) en het Spoorwegmuseum (voor kinderen en volwassenen in alle leeftijden) wordt op deze manier de gehele basisschool-leeftijd bestreken. Daarmee kan Utrecht zich in toenemende mate profileren als museumstad voor kinderen. Want ook Museum Speelklok en het Universiteitsmuseum bieden aantrekkelijke programma's voor de jeugd.

De inzet van de Gemeente Utrecht zou er dus vooral op gericht moeten zijn het Kinderboekenmuseum naar Utrecht te halen. Het archief zou eigenlijk het beste in Den Haag kunnen blijven en bij de Koninklijke Bibliotheek ondergebracht kunnen worden. Het volwassenenmuseum trekt weinig bezoekers. Daar zijn elegantere oplossingen voor te bedenken dan een (dure) permanente tentoonstelling (bijvoorbeeld meerdere wisseltentoonstellingen per jaar op relevante locaties in het hele land).

4. Financiering Literatuurmuseum

De financiering van het LM bestaat uit een bijdrage van OCW, niet van de gemeente Den Haag. Dat betekent dat de primaire voorwaarde voor een verhuizing naar Utrecht het

vinden van geschikte ruimte is en niet het vinden van financiële bijdragen. Met OCW zou afstemming moeten komen over de beschikbaar gestelde verhuisvergoeding en de jaarlijkse subsidiebijdrage voor exploitatie.

5. Waarde van de komst van het Literatuurmuseum

- De komst van het LM draagt zonder meer bij aan Utrecht als letterenstad. De titel Unesco City of Literature krijgt een flinke versteviging met de komst van het LM. Met het kinderboekenmuseum wordt Utrecht kinderboekenhoofdstad van het land. Dat is de stad al, maar het is nog te weinig zichtbaar. Weinig mensen weten bijvoorbeeld dat de 'Gouden Griffel', de hoogste Nederlandse onderscheiding voor kinderboekenschrijvers, de afgelopen drie jaar op rij aan een **Utrechtse** schrijver is toegekend, te weten Koos Meinderts, Anna Woltz en Annet Schaap. De komst van het Kinderboekenmuseum maakt zoiets zichtbaar én trekt jaarlijks 80.000 kinderen naar de stad.
- Het LM beschikt ook over veel stukken rond de Utrechtse literatuurgeschiedenis, waarmee de titel UNESCO City of Literature zichtbaar gemaakt kan worden
- Het LM kan worden opgenomen in het marketingplan van Utrecht UNESCO City of Literature dat tot doel heeft de komende jaren literair toerisme naar de stad te stimuleren. Ook locaties als het Nijntje Museum, Slot Zuylen en het Zonneheuvel (Maarten Maartenshuis) maken onderdeel uit van dat marketingplan, naast uiteraard de nieuwe Bibliotheek op de Neude en de reeds bestaande festivals en boekhandels.
- De komst van het LM dat 80.000 bezoekers meeneemt, past in de groeiambitie van de letterensector. Daarbij behoort ook het afgelopen september voor het eerst georganiseerde ILFU festival in nieuwe vorm: met ruim 20.000 bezoekers inmiddels het grootste literatuurfestival van Nederland. Met het Literatuurmuseum/Kinderboekenmuseum, het ILFU als het grootste literatuurfestival van het land en straks ook de kathedraal van het boek, de Bieb op de Neude, heeft Utrecht drie gezichtsbepalende en landelijk onderscheidende onderdelen van City of Literature.
- De komst van het LM past bij de conclusies van de sectoranalyse letteren die eind 2017 door bureau Kwink in opdracht van de gemeente is uitgevoerd. Daarin stelt men dat er momenteel veel kansen voor de Gemeente Utrecht liggen om zich op letterengebied duidelijker te manifesteren, nieuwe investeringen in de sector te doen en zo de door Unesco toegekende titel te gelde te maken.
- Het Literatuurhuis beoogt samen met het Literatuurmuseum evenementen rond kinderboeken en literatuur in het algemeen te organiseren.
- Het LM zou een schitterende invulling zijn van het binnenkort leegstaande pand aan de stadhuisbrug, die ook synergie kan opleveren met de in dat pand gevestigde boekhandel Broese.

Een verhuizing van het LM van Den Haag naar Utrecht verdient een serieus onderzoek en de inspanning van de gemeente Utrecht. Het Literatuurhuis is te allen tijde beschikbaar om aan dit onderzoek mee te werken. Het initiatief heeft onze volle steun.

5.1.2E

5.1.2E

14 november 2018.

From: "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>
Sent: Mon, 30 Mar 2020 18:18:00 +0200
To: "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>; "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>; "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>
Subject: Fwd: Literatuurmuseum

Dit is 1 vd grote kandidaten voor bb-pand. Graag morgen contact of we we hier nog iets kunnen/willen betekenen.

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>
Datum: 30 maart 2020 om 17:36:37 CEST
Aan: "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>
Kopie: "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>, "5.1.2E" <5.1.2E@utrecht.nl>
Onderwerp: Literatuurmuseum

Hoi 5.1.2E

We hadden het in ons overleg over het literatuurmuseum, dat een letter of intend zou tekenen in Den Haag. 5.1.2E heeft hen gesproken vandaag naar aanleiding van dit bericht. Hij gaf aan dat ze inderdaad vermoedelijk 1 juli het huurcontract gaan tekenen. 5.1.2E PB

PB Daarop gaf hij aan stiekem het pand aan de Oudegracht veel mooier te vinden dan waar ze nu voor willen tekenen, en daar zeker nog voor open te staan.

Dus: Als we met elkaar het literatuurmuseum als huurder een heel ideale invulling vinden, hebben we dus nog wel een kans maar de vraag is of dit haalbaar is in het proces en de situatie waarin we nu zitten. Hoor het graag als we iets kunnen doen om bij te dragen aan dit proces.

Met vriendelijke groet,

5.1.2E

T 5.1.2E
M 5.1.2E
5.1.2E@utrecht.nl
www.utrecht.nl
Gemeente Utrecht
Culturele zaken
Stadsplateau 1
8e etage zuid
maandag t/m donderdag

Postbus 16200
3500 CE Utrecht

